

Сеңээ ынак болгаш

Макс Лукадо
Өңүг чуруктар - Митчелл Хайнз

РО ЕХБ «Посох»
Новосибирск
2007

Кажан-бир шагда сээң көрген черлериңге
дөмейлешпес ырак черге, мерген угаанныг Шаддай
дээр акый чурттап чораан. Шаддай улуг-шыырак,
чымчак сеткилдиг кижиге турган. Ол узун сырый салдыг,
ак-көк карактарлыг чүве-дир. Шаддайның каткызы
бо-ла дыңналы бээр, а кажан ол каттырып турда, ооң
чаактары карактарынга чедир көдүрлүп, ийи караа
өөрүшкүлүг көстөр дег чырый бээр. Ооң ырлаары база
бо-ла дыңналыр. Ол ырлап турда, долгандыр шупту
чүүл шыпшың апаар. Узун ыяштар ооң ырызын дыңнаар
дээш доңгайып бадып кээрлер. Диңнер, ховаганнар
болгаш кушкаштар шимчеш дивейн туруптарлар. Бичии
уруглар безин ооң үнүн дыңнааш, хая көрнүп кээрлер.
Ынчанмайн канчаар, Шаддай акый оларга ырлап берип
турган-на болгай.

Шаддай бичии уругларга кайгамчык эки булуң кылып берген. Ол булуң кандыг-даа бичии кижиниң күзээнинден артык аянныг турган. Маңаа арыг ак-көк хөөлбекчигешке эштип, яблоня ыяжындан баткан чайганыышка бедидир чайганып, каткы-хөглүг ойнаарлар. Олар аяң-шыкка халчып, чимистиг садка ойнаарлар. Маңаа хүн кажан-даа эмин эрттир эрте ашпас, а сооксумаар айдың дүнелер үргүлчү шыпшың тайбыңныг.

А эң кол чүүл дээрге Шаддай кезээде уругларның чанынга турган. Бир эвес Шаддай шыкта азы садта эвес болза, ол чазаныр өрээлинде олар-биле кады боор. Шаддайның ажылдап турар үезинде чаштар ооң чанынга туруксаарлар. Олар хирээнди чыдынга-даа, Шаддайның ырлаарынга-даа ынак турганнар. Чаштар Шаддайның ыяштан сандай азы стол чазап турарын магадап көөрлер. Уруглар ону долгандыр чыгып алгаш, ооң делгем адыжынга боттарының хензиг адыштарын чаңгыстап чыпшыр тудар турганнар.

Кежээниң-не Шаддай чаштарны шыкка чыып алгаш, солун чугаалар төөгүп бээр турган. Магадаан чаштар Шаддай чугаазын дооскужеге чедир азы оларның карактары ала чайгаар шимдине бээрге чедир дыңнаарлар.

Чаштар Шаддайга ынак, Шаддай база чаштарга ынак турган. Ол кижини бүрүзүнүң адын билер база оларның шуптузунуң дугайында бүгү чүүлдү билер. Катя кушкаштарга ынак, Вася караңгыдан коргар, Маша өөрзүрөк сеткилдиг, а Петя пөрүк деп билер. Ол Паладинниң сонургаан база билер. Чаштарның кайы-бирээзи Шаддайны кыйгырыпкан болза, ол чүнү-даа кылып турза, көрнүп кээр. Ооң хөлчөк улуг чүрээнге уруг бүрүзү тускай черни ээлеп алган болгаш ол шуптузунга бир дөмөй ынак турган.

Ынчангаш Шаддай херимни тудуп тургускан.

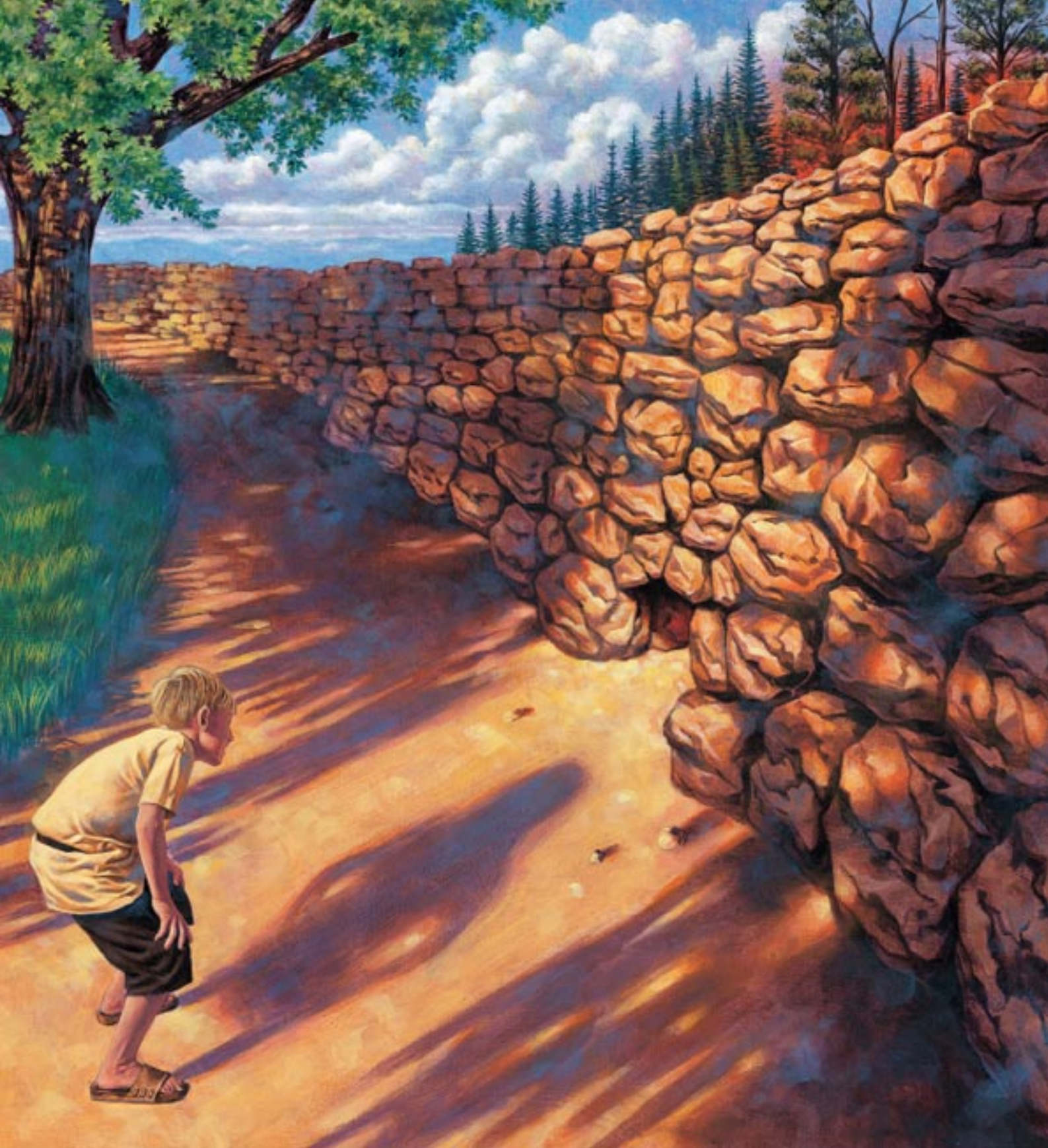
Ол черни долгандыр Шаддай аажок бедик херимни даштан тудуп турган. Херимниң бедии Шаддайдан-даа оранчок ажып турар болган. Ол холдарын өрү шөйүпкеш безин, херимниң бажынга четпес. Херимни Шаддай хөй хүннер иштинде тудуп келген. Тудуп турар үезинде ол ырлаваан.

Оларның булуңун долгандыр айыылдыг дүмбей арга турган. Херимни кылып тура, Шаддай болганчок-ла доктаай дүжүп, шыргай аргаже көргүлээр турган. Каржы теннер, черлик аң-мең база чажыт оңгарлар арыг-аргада базым санай. Шаддайның эргим уругларынга шак ындыг чер таарышпас.

«Херимни ажарга айыылдыг – деп, Шаддай чаштарга шыңгыы үн-биле сагындырып шаг болган. – Силер ол айыылдыг черге эвес, а мээң тудуп кааным булуңга чурттаар кылдыр чаяаттыңан силер. Мээң-биле чурттаңар, мында силерге айыыл чок-тур».

Ынчалза-даа үргүлчү ындыг эвес болурун Шаддай сеткилинде билген.

Эң сөөлгү дажын херимче салып каан хүнүндө Шаддай чазаныр өрээлинге баргаш, узун будук алгаш, сандайынга олура каапкаш, даянгыыш чазап алган. Оон даянгыыжын азыгже салгаш: «Белен болур мен» – деп бодунга чугааланган.

Элээн үе эрткенде чазаныр өрээлче бажының дүгү хүрең-сарыг, дүвүрээни хөлчок, шимченгир оол кире халып келген. Шевер чазаныкчыга ооң келгени өөрүшкүлүг-даа, дүвүрээзинниг-даа болган.

– Шаддай!

Чазаныкчы дораан масказын салып кааш, оолче көрнүп келген.

– Аа, Паладин?

Девидээнинден оолдуң тыныжы чедишпейн турган:

– Херим... мен... ында... улуг үт тып алдым...

Паладин ийи холун хере туткаш, үттүң хемчээлин көргүскен.

– Кижн соястап үне берги дег!

Шаддай сандайын бодунче тырткаш, олуруп алган:

– Ол үттү сээң тып алырыңны билген мен, Паладин.

Канчап ону тып алдың, оглум?

– Мен херимни дургаар шинчилеп чорааш...

– Үт тып алыр дээш бе?

Паладин Шаддай билир боорга, кайгап калган.

– Ийе, үт бар бе дээш шинчилеп чордум.

– Аргада чүнү көрүп шыдадың ынчаш?

– Меңээ сонуурганчыг болду, Шаддай. Чүге сен бисти ынаар үндүрбейн турар сен? Чүге ынаар баарга айыылдыгыл?

Шаддай Паладинче ийи холун сунгаш, оолдуң арынчыгажын бодунче өрү көрүндүр туткаш, карактарынче дорт көрүпкен. Шаддайның чиге көрүжүнден оолдуң чүрээ тиккиледир сога берген.

– Мени дыңна, Паладин. Ол черлер сеңээ таарышпас. Меңээ база таарышпас. Арга иштинче селгүүстээри сеңээ хора чедирип болур. Сен ол черлерге чурттаар кылдыр чаяттынмаан сен. Буттарың сени чүгле барзын дээн черге аппарып турзун, а хоруп каан черже аппараттазын. Бир эвес моон үне бээр болзуңза, дедир чанар орук тыппайн баар сен, оглум.

Паладин оожум айтырган:

– Ынчаар болза, ол үттү дуглап кааптар сен бе?

– Чок. Мен ол үттү сеңээ аажок ынак болгаш, арттырып каан мен.

– Сен бисти ынаар барбаңар деп ам чаа-ла бодуң чугааладың ышкажыгай.

– Ийе. Ылап-ла силерни ынаар барбаңар дээн мен. Силер мээң-биле кезээде турарыңарны күзээр-дир мен. Ындыг-даа болза, херимни тудуп тура, ону үттүг кылып каан мен.

– Сен ол үттү дуглавас болзуңза, чаштар оон үне берип болур – деп, Паладин чугаалаан.

– Билир мен, Паладин. Мээң сеткилим-биле болза, чаштар маңаа чурттаар ужурлуг болгаш эвес, а боттарының күзели-биле чурттазыннар.

Паладин ол сөстөрнүң утказын билбээн.
Эпчоксунганындан ол хая көрүнгөш, чоруй барган.
Дыңнаан чүүлүн аңаа бодап көөрү херек болган. Үнүп
келгөш, оол катап база чазаныр өрээлче хая көрүнгөн.
Ында Шаддай Паладинче ам-даа көрүп олурган.

Паладинниң бодалдары будалып турган. Бир
талазында Шаддайның чанынга айыыл чок олуруксаазы
келген турган, а өске талазында ол бодун шагда-ла
херимни ажа берген кылдыр сагыштаалап турган. Оол
катап база чазаныр өрээлче көргөн. Шаддай ам туруп
келген – шимчеш дивейн, улуг холун оолче сунуп алган
манап турган.

Паладин көрбээн кижини бооп, дүргөн-не хая көрнү
берген. Ол шыдаар шаа-биле дүргөн кылаштап чоруй
барган. Баштайында кандыг-даа сорулга чок, ооң
соонда шуут-ла херимче кылаштапкан.

«Ырадыр барбаай-ла мен – деп, оол боданган. –
Анаа бакылаплаткай мен».

Айтырыглар оолдун бодалынга базымнары-биле
деңге дүргөн-дүргөн кирип турган. *Чүгө мен
Шаддайның хоруп калган чүүлүн кылыксап турар
кижини мен? Чүгө мен ындыг сонуургак кижини мен?
Херимни ажыр бакылап көрүптөргө ындыг коргунчуг,
багай чүвө бе?*

Ол үеде Паладин демги үтче чедип келген турган. Боданырын соксатпайн оол иштинче чыдып алгаш, херимниң өске талазынче үңгепкеш, бажы өске талазындан уштунуп кээрге доктааган.

«Мен бичии када көрүплеткей мен – деп, оол бодунга чугааланган. – Ында багай чүү деп? Шаддай ол үттү биске ынак болгаш, кылып кагдым диди чоп. Шаддай бистен чүнү-ле чажырып турар кижги боор?»

Паладинниң дискектери боттары-ла үңгеп турган-биле дөмей оол улаштыр соястап чорупкан. Дораан ол херимниң дуу талазынче үнүп келген. Паладин бут кырынга туруп келгеш, теректер артындан кандыг-бир чүве бодунче халый бээринден коргуп, элээн үе иштинде шимчевээн. Чүү-даа көзүлбээн. Паладин сула салдыныпкаш, улуг тынган. «Ажырбас-ла чүве-дир – деп, ол ыыткыр чугааланган. – Харын-даа аянныг-ла чүве-дир. Шаддай чүү дээш дүвүреп турган кижги боор?»

Паладин арга иштинче селгүүстеп чорупкан. Кургаг ыяштар ооң буттарының адаанда дызырткайнып турган. Чечектерниң чаагай чыды агаарда чытталып турган. «Чаңгыс-даа коргунчуг амытан көрбейн тур мен» – деп, ол боданган. Ыяштар мында дыка сырый өскен болган, өрү көөрге, дээр арай деп көстүр. «Арга иштинче каш базымдан кылып көрейн – деп, оол ыыткыр чугааланган. – Чүгле көрүптейн, чүү бар эвес ында».

Он хире базым эрткенде, оол турупкан. Арганың ээнзиргей шыпшыңы ооң сеткилинге тааржыр болган. «Кижиге коргар чүүл чок-тур мында!» Назынының иштинде оол Шаддайның чугаалаан чүүлүн бир дугаар шын эвес-тир деп бодапкан. «Адыр шүве, өске өөрүмге база чугаалайн!» – дээш, оол демги үтче хая көрнүп келген.

Ынчалза-даа кандыг-даа үт чок болган!

Оол турупкаш, кайгап-ла эгелээн. Чүгле дески херим көстүп турган. Паладин херимче маңнап-ла каан. Көрүп турарга, мырыңай кандыг-даа үт турбаан дег болу берген. Азы өске черге турганы ол бе? Оол сактып чадап каан. Бир талаже он базым хире маңнааш, өске талаже база он базым хире маңнааш, ол кандыг-даа үт тыппаан.

Хенертен Паладин аргадан чиктиг үн дыңнап каан. Ол шымдай-ла хая көрнүп келген, чүү-даа чок болган. Паладин арга иштинче кайгагылаан. Ам арга ындыг-ла аянныг кылдыр сагындырбаан. Арга караңгы болгаш кыжанып турган дег болу берген.

Девидээнинден Паладин херимни шинчилей берген. Оол херимни ажа халып-даа, өттүр үттеп-даа чадап каан. Чанар орук чок. «Бир эвес болап үнер болзуңза, дедир чанар орук тыппайн баар сен» – дээн Шаддайның сөстери кулаанга дыңналып келген.

Оолдуң карактары кортканындан улгадып калган. Оол черже олуруп, дискектерин хөрээнче тыртып алгаш, ыглап эгелээн.

Паладин чааскаанзырай берген. Кортканындан чыыра дүгдүнүп алгаш, Шаддайның үргүлчү: «Мен сеңээ дыка ынак мен» – деп чугаалап турган сөстөрүн сактып келген. «Ол мени дилеп чоруптар хире ынак ирги бе? Кыйгырар болзумза, дыңнап каар ирги бе?» деп, оол боданып олурган.

«Шаддай! Шаддай! Сээң чугааң дыңнавааным дээш буруулуг болдум! Келгеш меңээ дузалап көрөм!»

Паладинниң дилээ аастан үнмейн чыдырда-ла, аңаа ынак кижидыңнап каан. Паладин Шаддайның чазаныр өрээлинден үнүп бар чыдырда-ла, усчу ооң соондан топтап көрүп турган. Паладин каракка көзүлбейн баарга, ол өрээлинче углапкан. Ажылын уламчылаар дээш эвес, а баартыгын уштуп каар дээш. Шаддай херекселин ханага азып кааш, чазап алган даянгыыжын азыгдан ап алган.

Паладин херимче четпейн чыдырда-ла, Шаддай чазаныр өрээлинден үнүпкен турган. Паладин дуза дилевейн чыдырда-ла, Шаддай дузалаар дээш бар чыткан. Херимде үт дуглалбаанда-ла, Шаддай өске өдер үттү кылып, шыырак холдары-биле херимни өттүр идипкен. Даянгыжын тудуп алгаш, Шаддай соястапкан, бодунуң тутканы булуңундан эргим төлүн тып алыр дээш үнүп чорупкан.

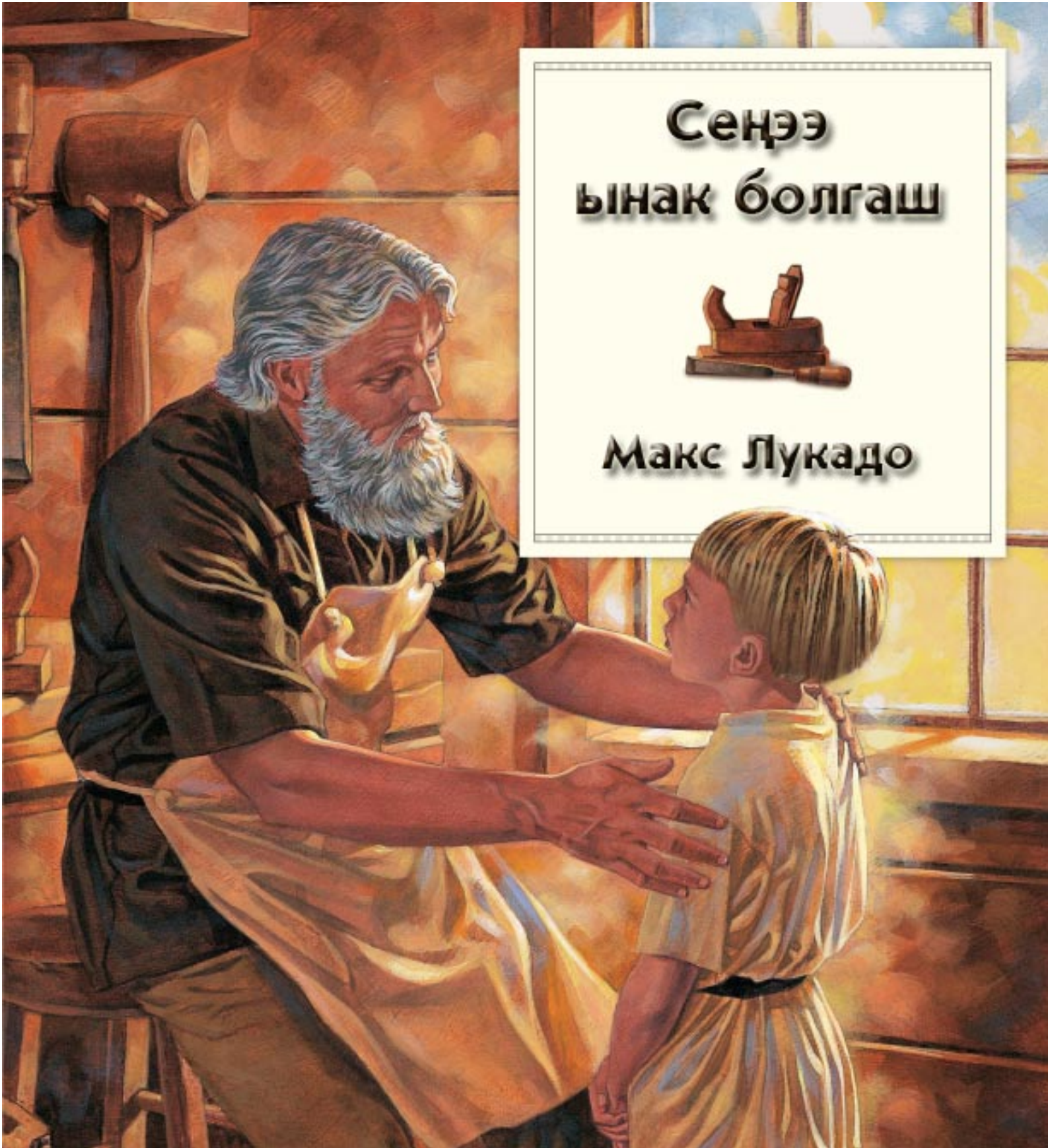

**Сеңээ
ынак болгаш**

Макс Лукадо

Originally published as
BECAUSE I LOVE YOU
Text copyright ©1999 by Max Lucado
Illustrations copyright ©1999 by Mitchell Heinze
Published by Crossway Books
A division of Good News Publishers
Wheaton, Illinois 60187, U.S.A.

The Publisher wishes to acknowledge that the text for *Because I Love You* appeared originally as "The Fall" in *Tell Me the Story* ©1992, written by Max Lucado and illustrated by Ron DiCianni. All rights reserved.

Tuvan language edition.

Макс Лукадо

Сеңээ ынак болгаш. – Новосибирск: Посох, 2007, 28 стр.

- Перевод на тувинский язык детской книги известного американского писателя Макса Лукадо.

Бирги үндүрүлгө

Өңүг чуруктар: Митчелл Хайнз

Англи дылдан очулга: А.Д. Ондар

Редактор: Н.Ш. Куулар.

Верстка: М.К. Оолак

Тыва очулганы «Good News Publishers» деп ном үндүрер чериниң чөпшээрээни-биле үндүрген.

©Mitchell Heinze, 1999.

©А.Д. Ондар, 2007.

Шаг шаанда мерген угаанныг Шаддай дээр акый бичии уругларга кайгамчыктыг булуң тудуп берген. Ол уруглар-биле чугаалажып, оларга ырылар ырлап берип, солун чугаалар төөгүп бээр турган. Акый бичии кижиге херек шупту чүүлдү берген. Дашты дашче салып тургаш, Шаддай бодунуң холу-биле булуңну долгандыр камгалал херимни безин тудуп каан.

Шаддай ол бүгүнү чаңгыс сорулгалыг кылган — уругларга ынак болгаш.

Бир хүн Паладин, ол черниң эң сонуургак оглу, херимде бир-ле чиктиг чүүл тып алгаш, Шаддайның аңаа ынааның дугайында чигзинер апарган.

Шын чоор бе ол? Элээди оол харыы тып алырынче чоокшулап орар. А харыыны тып алгаш, кайы хире ханы ынакшылды аңаа бергенин оол биле бээр.

Силер база биле бээр силер...